

ENDOSKOOPILINE PÕIEKAELA JA KUSITI STRIKTUURI OPERATSIION

Ureetra ehk kusiti striktuuri (ahenemise) operatsioonil sisenetakse endoskoobi abil ureetrasse, tehakse visuaalse kontrolli all sisselõige kusiti või kusepõiekaela armkoesse. Kui striktuuri läbilõike vajalik diameeter on saavutatud, paigaldatakse põide püsikateeter eesmärgiga säilitada ureetra saavutatud diameeter ja tagada hemostaas.

See on kontrollitud alternatiiv ureetra laiendamisele (buzeerimisele). Operatsioon teostatakse juhte- või üldanesteesias (narkoosis).

Operatsioonile eelneb uroloogi vastuvõtt, kes hindab Teie tervisliku seisundit ning otsustab, kas operatsioon on näidustatud.

Vaevusest täpsemalt

Kusepõiekaela ja kusiti striktuur ehk ahenemine on põhjustatud tugevast armistumisprotsessist, mille tulemusena tekivad põie tühjendamise häired. See on üldiselt seotud varasema operatsiooniga (TURP, TURB, eesnäärme radikaalne või osaline eemaldamine), erinevate instrumentidega teostatud protseduuridega või eesnäärme skleroosiga, kiiritusraviga, kusiti põletiku või traumaga ja vaagnamurruga kaasneva kusiti vigastusega.

Raskematel juhtudel võib esineda täielikku kusepeetust (retentsiooni), põiekive või korduvaid kuseteede infektsioone (UTI). Põletikulised striktuurid võivad olla seotud ka haigusega *Lichen Sclerosus*, mis põhjustab panuretraalset striktuuri ja üldiselt ei allu endoskoopilisele ravile. Kusepõiekaela striktuuri esinemissagedus on kuni 600 juhtu 100 000 inimese kohta. (allikas: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7249473/>)

Striktuuri tunnus on **uriinijoa muutumine**. Vastavalt striktuuri asukohale võib uriinijuga olla peenike või loid ja väikese kaarega. Võib tekkida uriinijoa **kahestumine**. Perioodiliselt võib uriini väljuda **tilkadena**. Iseloomulik tunnus on **järetilkumine** ehk uriini tilkumine pärast urineerimise lõppu, olles tingitud uriini peetumisest striktuuri eelses laienenud osas. Ureetra striktuuri tagajärjel tekkinud **krooniline prostatiit** ehk eesnäärmepõletik võib põhjustada pidevat pakitsustunnet ureetra ja eesnäärme piirkonnas. <https://www.inimene.ee/haigused-ja-seisundid/list/haigused-ja-seisundid/ureetra-striktuur/>

Kuidas valmistuda operatsiooniks

Kui operatsiooniaeg on planeeritud, lepikse Teiega kokku ajad arsti poolt määratud analüüside ja uuringute teostamiseks.

Juhul kui Teie operatsioon toimub üldanesteesias, antakse Teile täitmiseks anestezioloogiline küsitlusleht, kuhu peate märkima võimalikult täpselt ja põhjalikult andmed oma tervisliku seisundi kohta:

- varem põetud ja praegused haigused;
- hiljuti kasutatud ja praegu kasutatavad ravimid;
- ülitundlikkuse ravimite suhtes;
- varasemad operatsioonid;
- harjumused (sportimine, suitsetamine, alkoholi tarvitamine jms).

Saadud info alusel hindab arst, kas anesteesia eelselt on Teile vajalik täiendav anestezioloogi vastuvõtt. Teavitage kindlasti anestezioloogi sellest, kui Teil on varem esinenud proleeme või tüsistusi seoses anesteesiaga.

NB! Kindlasti informeerige oma raviarsti ja uroloogia õde juhul kui:

- tarvitate verd vedeldavaid ravimeid (Marevan, Plavix, Eliquis, Xarelto, Hjertemagnyl, Aspirin jms);
- Teil esineb ülitundlikkust ravimitele;
- esineb külmetushaigustele iseloomulikke sümptomeid.

Päevakirurgilist teenust osutab AS Medicum Tervishoiuteenused tegevusloa nr L07189 alusel partneri Ülemiste Kirurgiakliinik AS operatsiooniploki Sepise 7, Tallinn.

Kui Te mingil põhjusel ei saa kokkulepitud ajal operatsioonile tulla, teatage sellest palun esimesel võimalusel Medicum kesklinna kliinikusse 605 0610 (E-R 8.00-17.30).

Operatsioonipäeval:

- ei tohi enne protseduuri 6 tundi süüa ega 4 tundi juua. Kui olete hiljem söönud või joonud, võib mao sisu narkoosi ajal hingamisteedesse sattuda ja eluohtlikke tüsistusi põhjustada. Teie tervise huvides tuleb operatsioon sellisel juhul edasi lükata või ära jätta;
- peske end kodus duši all.

Enne operatsioonile minekut:

- riietuge Teile antavasse operatsiooniriietusse;
- võtke ära ja andke osakonnas õe kätte prillid või kontaktläätsed ning lahtised hambaproteesid;
- külastage vahetult enne operatsioonile minekut WC-d;
- võtke vajadusel operatsioonituppa kaasa kuuldeaparaat ja/või astmainhalaator(id).

Operatsioonijärgne periood

Narkoosijärgselt võib Teil esineda pearinglust ja iiveldust.

Operatsioonipiirkonnas kuisit võib esineda valu, kipitustunne, sel juhul paluge valuvaigisteid. Valu kestus ja intensiivsus on erinev, reeglina taandub valu teiseks operatsioonijärgseks nädalaks. Tavaliselt piisab käsimüügis olevatest valuvaigistitest, et saada valu kontrolli alla.

Koju lubatakse üldjuhul samal päeval, kui raviarst ega anestezioloog ei otsusta teisiti.

Patsient lahkub päevakirurgilise operatsiooni järel paigaldatud püsikateetriga. Tavaliselt jääb püsikateeter põide 3-5 päevaks. Püsikateetrit saab eemaldada kas uroloogia kabinetis õe vastuvõtul, perearstikeskuses või kodus sellele eelnenud juhendi alusel. Kui peale operatsiooni on vajalik ka järelkontroll, siis selle vajaduse osas informeerib Teid raviarst.

NB! Häiritud reaktsioonivõime tõttu ei tohi Te 24 tundi pärast anesteasiat juhtida autot ega töötada seadmetega. Ohutuks koju jõudmiseks kutsuge endale keegi järele.

Töövõimetuse pikkus sõltub Teie tegevusalast, tööle võite naasta kohe, kui tunnete, et olete selleks valmis.

Pärast operatsiooni piirake tegevusi/harjutusi, mille käigus peenis võib saada löögi.

Suguelu on lubatud 4 nädalat peale kateetri eemaldamist

Tervisliku seisukorra järsul halvenemisel pöörduge erakorralise meditsiini osakonda või kutsuge kiirabi. Probleemide korral (veritsus, põletik, kusepeetus, tugev valu, palavik üle 38 °C) võtke ühendust Medicumi kesklinna kliinikuga telefonil 605 0610 (E-R 8.00-17.30) või pöörduge erakorralise meditsiini osakonda.

Uroloogi järelkontroll on tavaliselt vajalik 3 kuud peale operatsiooni ja selleks broneeritakse Teile vastuvõtu aeg koos vajalike uuringutega.

ENNE

Operatsioonieelsel päeval ja öhtul:

- sööge kergesti seeditavat toitu;
- jooge rohkelt vedelikku;
- ärge tarvitage alkoholi;
- varuge koju valuvaigisteid.

Operatsiooni hommikul:

- võtke kliinikusse kaasa isikut tõendav dokument, anesteesia leht, operatsiooni informeeritud nõusoleku leht ja krooniliste haiguste ravimid;
- 6 tundi ei tohi süüa, närida nätsu ega suitsetada;
- 4 tundi ei tohi juua vett;
- manustage vähese veega ainult neid regulaarseid ravimeid, mis on eelnevalt arstiga kokku lepitud;
- peske end kodus duši all;
- hambaid pestes ärge neelake vett all;
- eemaldage kõik ehted;
- tulge operatsioonile taksoga või paluge end tuua.

PÄRAST

- kutsuge enda koju viimiseks järele takso või lähedane;
- võite duši alla minna operatsioonijärgsel päeval;
- on oluline nädala jooksul jälgida keha säästvat režiimi keha taastumise soodustamiseks. Liikuge vastavalt enesetundele, toituge tervislikult ja mitmekülgset ning tarbige rohkelt vett;
- vältige füüsilist koormust ja raskuste tõstmist 4 nädala jooksul;
- sauna, vanni ja ujuma võite minna umbes 4 nädala pärast;
- vältige seksuaalelu 4 nädalat peale kateetri eemaldamist.

Koostatud Medicum Tervishoiuteenused poolt, osaliselt kasutatud allikas: SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla.